

TERCÜMANSIZ OLMUYOR

Bu âlem ve içindeki varlıklar, bir yandan kendilerine mahsus tesbihlerini yaparken, öte yandan hâl diliyle durmadan konuşur ve akıl sahiplerinin dikkatini çekerler. Meselâ, insanı hiç tanımayan, dil nedir, tat nedir, renk nedir, koku nedir, vitamin nedir bilmeyen meyve ağaçları insana çok yönlü faydalar sağlayacak meyvelerini vermekle hal diliyle onu düşünmeye ve şükre çağırırlar. **“Bu nimetleri yaratan ancak senin ve bizim Rabbimizdir. Biz onun birer fabrikası, yahut birer hizmetçisiyiz. Meyvelerimizi afiyetle ye ve bizi senin için yaratan Rabbine şükür ve ibadette bulun!”** derler.

Keza, görme nedir bilmeyen güneş gözlere ışık saçarken, ciğer nedir bilmeyen hava da kanımızı temizler.

Örnekleri artırabiliriz.

Kâinattaki bütün varlıklar böyle farklı dillerle hem Allah'ı tesbih ederler, hem de insanla konuşurlar.

Gel gör ki, bir Hak elçisine ve bir İlâhî fermana muhatap olmayan insanlar, bu manevî sözlere, çoğu zaman, ya kulak tıkayarak sadece dünyanın geçici zevk ve menfaatleri için çalışmışlar, yahut o kelimelere yanlış mânalar vererek batıl mabudlara tapmışlardır.

İşte insana hem Rabbini tanıtmak, hem de bu varlık âlemini ve onda cereyan eden hadiseleri doğru olarak okutmak üzere İlâhî kitaplar nazil olmuştur. Kur'ân-ı Kerîm bu fermanların sonuncusu ve en büyüğüdür.

Müşrikler o Hak kelamına muhatap olmadan önce ne kâinatı okuyabiliyorlardı, ne kendilerini, ne de taptıkları putlarını. Eğer bunları doğru okusalardı güneşe, nehre, ineğe ve kendi elleriyle yaptıkları putlara tapmazlardı; kendilerinin ve bütün mahlukatın yaratılışını onlara putlara isnat etmezlerdi. Son derece akıldan uzak olan şirk ve küfür yoluna sapmazlardı.

Onlar bu halleriyle dillerini bilmedikleri ve konuşmalarına bir mâna veremedikleri yapancı bir ülkede dolaşıyor gibiydiler.

Ve Kur'ân güneşi hidayet nurlarını bütün ihtişamıyla neşre başladığında gözlerini o nura kapamayanlar kendilerini de, bütün eşyayı da ilk defa görüyormuşçasına hayretle seyretmeye başladılar.

İkra! (Oku!) emriyle başlayan o İlâhî fermana iman eden insanlar, hem âlemlerin Rabbini hak bir inanç üzere tanıma imkânına kavuştular, hem de kâinat kitabını

doğru okumaya, iyi anlamaya ve onda tecelli eden İlâhî isim ve sıfatları bilmeye başladılar.

Bu vesileyle, Üstat Bediüzzaman Hazretlerinin birbirinden güzel Kur'ân tariflerinden birisinden bazı kısımları şöyle bir hatırlayalım:

“Kur'ân; şu kitab-ı kebîr-i kâinatın bir tercüme-i ezeliyesi...”

Bu kâinat, kudret kalemiyle yazılmış büyük bir kitaba benzetiliyor ve tarifi devamında, âlemdeki varlıklar için **“âyât-ı tekvinîye”** tabiri kullanılıyor. Tekvinî ayet, **“kün emriyle yaratılan ve Allah'ın varlığını, birliğini, esmâ ve sıfatını bildiren ve onlara delil olan”** demektir.

Kur'ân-ı Kerimdeki ayetler Allah'ın kelim sıfatından gelmişlerdir, kâinattaki ayetler ise kudret sıfatından... Nitekim Nur Külliyyatında varlıklar için kelimat-ı kudret tabiri sıkça kullanılır.

Bu kâinat kitabı, bütün ayetleriyle Allah'ı tanıttığı halde hidayet nurundan mahrum olan insanlar o kitabın dilini anlamamışlardır. İşte, **Kur'ân-ı Hakîm**; kâinat kitabını tercüme etmiş, insanlara anlatmış ve o kitabın kâtibi olan Rabbimizi bize tarif etmiştir. O'nu sıfatlarıyla, isimleriyle, fiilleriyle bizlere bildirmiştir.

Kur'ân-ı Hakîm'in kâinat kitabını tercüme etmesi sayesinde, **“künuz-u mahfiye”** olarak nitelendirilen İlâhî isimlerin varlık âlemindeki tecellileri görülmeye ve okunmaya başlanmıştır.

“Künuz-u mahfiye” (*gizli hazineler*) ifadesiyle Allah'ın isimleri birer hazineye teşbih edilmiştir. Meselâ, **Hâlık** ismi bir hazinedir; bütün mahlukat o hazinenin cevherleri gibidir. **Muhyi** ismi ayrı bir hazinedir; bütün hayatlar da o hazineden gelmiştir.

Şu kâinat kitabında, her mahluk gibi her hadise de bir kelime yahut bir satır hükmündedir. Onlarda da esmâ ve sıfat-ı İlahiyeye tecelli etmektedir ve onların da doğru okunması gerekir. İşte, hadiselerin altında gizli olan bütün hakikatler ancak Kur'ânın irşadı ve talimiyle doğru okunabilmiştir.

Gece ve gündüz, sıhhat ve hastalık, sevinç ve keder, ihtiyarlık ve ölüm bu kitapta yazılmış birer hakikattirler. Bunlar içerisinde insan için en önemli hadise ölümdür. Ölümü, **“hiçlik, yokluk, kabre girip çürüme ve kaybolma”** olarak düşünenler, ölümün hakikatine erememiş, o en önemli hadiseyi yanlış değerlendirmişler demektir.

Her hakikat gibi ölüm hadisesinin hakikati de ancak Kur'ânın irşadıyla anlaşılır.

Ölüm, dünyadan ahirete göçmektir. Bu göçün ilk adımı kabir hayatıdır. Onu ba's denilen yeni bir doğum daha takip edecek, onunla da kabir âleminden mahşer meydanına çıkılacaktır.

Ölüm **Mümit** isminin, diriliş ise Bais isminin tecellileridir.

Nur Külliyyatı'nda ölümün hakikatiyle ilgili çok geniş açıklamalar yapılmıştır. Bir kaçını hatırlayalım: **Ölüm, "tebdil-i mekândır, vazifeden paydostur, itlak-ı ruhtur."** **Kabir** ise **"bu dünyadan daha güzel bir âlemin kapısıdır."**

Yine Üstadın Kur'an taifinin bir bölümünde *"avâlim-i uhreviyenin mukaddes haritası"* ifadesine yer verilir.

Kur'ân-ı Kerimde, mahşere çıkışla başlayıp, **"vakfe, mizan, sırat, cennet yahut cehennem"** şeklinde devam eden âhîret hayatının yol haritası çizildiği gibi, cennette mazhar olunacak çeşitli saadetler ve cehennemde tadılacak muhtelif azaplar da birer fotoğraf gibi insanın önüne konulmuştur.

Tarifin devamından bir başka hakikat dersi:

"Zat ve sıfât ve esmâ ve şuûn-u İlâhiye'nin kavli-î şârihi, tefsir-i vâzihî,..."

Allah'ın zâtı, sıfatları ve şununatı hakkında tek sağlam bilgi kaynağı Kur'ândır. Bu gaybî ve sonsuz hakikatler hakkında insanın ne aklı, ne de hayali bir şey yapacak durumda değildir. Allah, kendisini Kur'ânla anlatmış olduğundan, insanların yersiz tahminlerine ve geçersiz fikirlerine ihtiyaç kalmamıştır.

Biz Kur'ân ayetlerinden ve onları tefsir eden âlimlerimizin eserlerinden, **"Allah'ın zâtının vacip, ezeli, ebedi, mekândan ve zamandan münezzehe olduğunu, sıfatlarının sonsuz olup ne kadar varlık yaratırsa yaratsın bu sıfatlarda hiçbir değişme ve eksilme düşünülmemeyeceğini, zâtı ve sıfatları gibi, merhamet ve gazabının, şefkat ve gayretinin ve sair bütün şununatının da mahlukatın halleriyle ve kabiliyetleriyle mukayese edilemeyeceğini"** ve daha böyle nice hakikatleri öğrenmiş bulunuyoruz.

Son söz:

Hak bir inanç üzere olmak, gerçeği olduğu gibi tesbit etmek, alemi ve içindeki hadisatı doğru değerlendirmek istiyorsak bunun yolu şu ifadelerde çok net olarak gösterilmiştir:

"Kâinat meşid-i kebirinde Kur'ân kâinatı okuyor, onu dinleyelim. O nur ile nurlanalım. Hidayetiyle amel edelim. Ve onu vird-i zeban edelim. Evet, söz odur ve ona derler. Hak olup Haktan gelip hak diyen ve hakikati gösteren ve nuranî hikmeti neşreden odur."

(1) bk. [Sözler, Yedinci Söz.](#)